

Visie op **Veldhoven**

Op weg naar Veldhoven 2040

Maart 2024

voorwoord.

Veldhoven is uniek in veel opzichten. Dorps, stedelijk en internationaal tegelijk. Traditionele elementen en nieuwsgierig naar wat de toekomst zal brengen. Betrokken en met gezonde verwachtingen van de overheid. En wat is nou het unieke aan Veldhoven? Dat mag je als Veldhovenaar zelf bepalen. Wij hebben bij het maken van deze visie vooral geluisterd naar wat ons allemaal is verteld. En dan horen we heel sterk dat wat Veldhoven echt bijzonder maakt, is hoe we omgaan met verschillende uitdagingen en kansen.

Aan de ene kant kent Veldhoven groei en wordt het meer en meer internationaal. Aan de andere kant wil de Veldhoven als hechte gemeenschap het vertrouwde dorpse karakter behouden en tegelijk moderner worden. De toekomst brengt nieuwe kansen en mogelijkheden om samen nog beter om te gaan met deze uitersten.

Het vertrouwen dat wij dat kunnen is er. Veldhoven is een plek waar nieuwe kansen ontstaan.

Dat betekent werk aan de winkel. Vooral voor de overheid is het belangrijk om te zorgen voor goede omstandigheden en samen te werken met de inwoners om deze kansen te benutten. Dit betekent bijvoorbeeld dat iedereen moet kunnen meedoen en dat clubs en verenigingen daartoe moderner worden. Dat vraagt om een goed bestuur met een visie en om een overheid die goed kan samenwerken en mensen bij elkaar brengt.

Zie je de toekomst al voor je?

De gemeente Veldhoven zal zich ervoor inzetten om de woorden die je in deze visie leest, realiteit te maken. Daarvoor worden nu plannen gemaakt. Sommige dingen kun je al op korte termijn zien. Zo willen we al meteen werk maken van het sneller, beter en effectiever betrekken van de inwoners van Veldhoven. Dat kun je ook teruglezen in de visie op Participatie. En bij alle ontwikkelingen en plannen die vanaf vandaag worden gemaakt is deze visie een leidraad.

En in de geest van deze visie zullen we regelmatig bij jou terugkomen om samen te werken aan de realisatie van deze visie. Want daarvoor hebben we elkaar nodig, dat heb je kunnen lezen. De uitdagingen van de toekomst kunnen we het beste samen oplossen. Als je je aanmeldt op www.onsveldhoven.nl ben je er zeker van dat je op de hoogte blijft.

Met deze visie kunnen we de toekomst niet voorspellen. We weten zeker dat de wereld zal blijven veranderen. Soms kan het nodig zijn om de visie opnieuw te bekijken. Dan is het prettig om te weten dat Veldhoven een betrokken samenleving is.

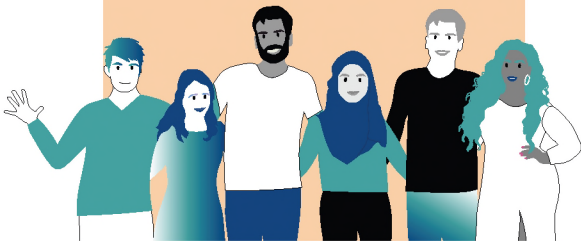
Marcel Delhez
Burgemeester Veldhoven

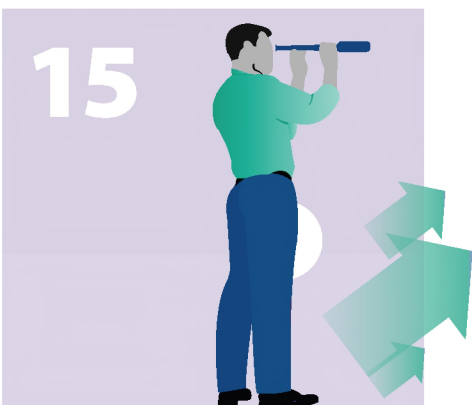
6

15

15

introductie 4

Aanleiding 5

Aanpak 6

Wat de samenleving vindt 9

- Het dorpse karakter 9
- De Veldhovense gemeenschap 10
- Groen als onderdeel van een prettig leven 11
- Woningmarkt en voorzieningen 12
- Meedoen in Veldhoven 13
- Betrekken van de samenleving 13

Drie perspectieven 15

- Perspectief 1: een betrokken internationale samenleving 15
- Perspectief 2: besturen met de blik op de toekomst 15
- Perspectief 3: de economische groeipotentie 16

Veldhoven 2040 17

- Behoud van het dorpse karakter 18
- Eén Veldhovense gemeenschap 21
- Een groen Veldhoven: prettig om te leven 23
- Betaalbaar wonen en een passend woningaanbod 25
- Zelfstandig mee kunnen doen 28
- De gemeenschap betrekken en serieus nemen 30

Begrippenlijst 32

introdunctie.

Voor je ligt de visie op Veldhoven 2040. Deze visie kijkt vooruit naar 2040 en dat lijkt nog heel ver weg. Je leest waar Veldhovenaren vinden dat de toekomst van hun Veldhoven, hún toekomst, over moet gaan, wat hen bezighoudt en hoe zij de toekomst voor zich zien.

Er is het afgelopen decennium veel veranderd in Veldhoven en de wereld om ons heen. Dat zal ook zo blijven: daarom zullen we regelmatig over de thema's in deze visie in gesprek blijven en ons samen de vraag stellen: gaat deze visie nog wel over ons? En biedt het houvast voor de problemen die de gemeente moet oppakken?

De uitdagingen van vandaag kun je niet op de korte termijn oplossen. Die vragen een lange adem. We kunnen wel vandaag beginnen. Zodat we in 2040 zijn waar we willen zijn. Deze visie daagt uit om voorbij de waan van de dag te kijken. Kijken we naar 2040, dan zien we naast problemen en uitdagingen ook de gewenste uitkomsten. En als we vanuit die gewenste uitkomsten gaan kijken, dan maken we vandaag al de keuzes die daartoe bijdragen.

Wat wil je nog meer? Een visie van de samenleving, gericht op de gewenste toekomst, die houvast geeft voor de keuzes en besluiten die we de komende jaren zullen nemen. Dit sluit aan bij de woorden die Nelson Mandela ooit sprak: "Alleen ga je harder, samen kom je verder." Ze zijn helemaal waar voor deze visie. Juist doordat deze van ons allemaal is, komen we er verder mee.

aanleiding.

De laatste visie op de toekomst van Veldhoven dateert van 2005. Deze is in 2015 deels geactualiseerd met een nieuw 'profiel van Veldhoven'. Maar nu, in 2024, is de wereld in en rond Veldhoven flink veranderd. Er zijn tal van grote ontwikkelingen die we in 2015 (en zeker in 2005) niet in beeld hadden of konden hebben, zoals de impact van klimaatverandering, de snel oplopende vergrijzing en de oorlog in Oekraïne. De omvang en impact van de huidige schaa sprong konden we een paar jaar geleden nog onmogelijk voorzien. Ook de inzichten die de gemeente Veldhoven heeft over haar mogelijkheden, rol en instrumenten zijn veranderd. Zo is inwonersparticipatie sinds 2015 steeds belangrijker geworden, en zien we dat de relatie tussen gemeente en samenleving is veranderd. Deze ontwikkelingen vragen een visie voor de lange termijn, want het zijn allemaal zaken die je niet vandaag, morgen of zelfs de komende vijf jaar opgelost hebt.

Er is behoefte aan een visie die ons in staat stelt als overheid met de samenleving het punt te ontdekken waar we heen willen gaan. Daarbij maken we gebruik van alle visies die er zijn of nog gaan komen, maar ook de Trendanalyse Veldhoven en het overdrachtsdocument 'Het Uur U' (beide uit 2022). Dat punt mag dan wel wat verder weg liggen, het is belangrijk dat we de gewenste toekomst in beeld hebben om er koers op te kunnen zetten.

Vanwege het bovenstaande heeft de gemeente Veldhoven behoefte aan een toekomstvisie op haar toekomst die echt uit de samenleving komt. Daarom is gekozen voor een social design-aanpak. 'Wat dat inhoudt lees je op de volgende pagina.

Aanpak

De totstandkoming van deze visie laat zien dat de samenleving van Veldhoven actief betrokken wil zijn en haar stem wil laten horen. Deze betrokkenheid wordt gezien als een kans om samen te werken aan ideeën en oplossingen voor complexe maatschappelijke vraagstukken, wat leidt tot een gedeeld eigenaarschap.

Social design

Je kunt mensen op verschillende manieren mee laten doen. Om iedereen te horen – ook de stem uit de samenleving die zich niet als vanzelf laat horen – is bij het maken van deze visie gekozen om social design in te zetten. Social design is een benadering waarbij ontwerpprincipes worden toegepast om nieuwe invalshoeken te vinden bij maatschappelijke vraagstukken en positieve veranderingen te bewerkstelligen. Hierbij staat de uiteindelijke eindgebruiker altijd centraal.

In Veldhoven heeft social design zich bewezen als een waardevolle werkwijze bij het creëren van de visie op 2040. Social design komt dan ook terug in visie op Participatie uit 2024 als methode om inwoners, ondernemers en bedrijven actief te betrekken bij het vormgeven van beleid en visies.

De rol van bestaand beleid

In de visie op Veldhoven komen prachtige ideeën en verhalen naar voren. Naast deze inspirerende zaken zijn er uitdagingen waar misschien minder over gesproken wordt, maar toch een grote impact hebben op ons dagelijks leven. Deze uitdagingen vragen ook om aandacht in deze visie. We hebben hiervoor inzichten uit belangrijke bronnen zoals de Trendanalyse en het document Het Uur U uit 2022 gebruikt.

In deze visie hebben we ervoor gekozen om het bestaande beleid van de gemeente niet in de volle breedte over te nemen. Dat betekent dat sommige dingen waar de gemeente wel beleid, wettelijke kaders en/of projecten op heeft, niet in deze visie te vinden zijn. Deze visie moet je dan ook zien in samenhang met andere visies van de gemeente, zoals de Omgevingsvisie, Woonzorgvisie, visie op Participatie, Focus op alle jeugd en de Mobiliteitsvisie. Die visies sluiten goed aan op deze visie op Veldhoven.

We hebben er ook bewust voor gekozen om sommige dingen open te laten. Zo beschrijven we wel voorbeelden voor oplossingen of manieren om de visie uit te voeren, maar maken we daarin in deze visie geen strikte keuzes. Deze visie is echt samen met de inwoners van Veldhoven gemaakt. Dit is het startpunt om verder te bouwen aan de toekomst van Veldhoven. Als we nu al alles zouden invullen, dan bepalen wij als gemeente teveel en dat is niet de bedoeling. Deze visie kan in de toekomst verder ontwikkeld worden, bijvoorbeeld door nieuwe ideeën vanuit de inwoners, economische veranderingen of nieuwe inzichten.

Samen werken aan de toekomst

De visie is meer dan een document; het is een oproep tot actie en samenwerking om de grote uitdagingen van nu en de toekomst aan te pakken. Het belang van inclusie – het betrekken van alle groepen in de samenleving, ook degenen die minder snel hun stem laten horen – staat centraal in de ontwikkeling en realisatie van deze visie. Dit fundament van samenwerking en gemeenschapszin is essentieel voor het vormgeven van de toekomst van Veldhoven.

Van basis naar visie

Het volgende hoofdstuk laat zien welke thema's mensen in Veldhoven belangrijk vinden voor de toekomst. Dat is de basis. Maar daarmee is het nog geen toekomstvisie. Want een toekomstvisie werpt de blik vooruit en geeft een voorstelling van hoe de wereld eruit kan zien. Om tot die visie te komen zijn de volgende stappen gezet:

Stap 1

Expositie

Met de thema's die uit Veldhoven zijn opgehaald tussen juli en oktober 2023 is er een expositie gemaakt. Iedereen kon die expositie tussen 27 december 2023 en 17 januari 2024 bezoeken in de Burgerhal van het gemeentehuis. Tientallen bezoekers hebben daar (opnieuw) kennis kunnen maken met de thema's en er met stickers nog voorkeuren aan toe kunnen voegen.

Stap 2

Toekomstperspectieven

De thema's uit de samenleving gaan vooral over 'vandaag'. Maar wat zegt dat over de toekomst? Om de toekomst in beeld te brengen op basis van de thema's uit de samenleving zijn er drie perspectieven ontwikkeld. Met deze perspectieven hebben we de thema's uit de samenleving tegen het licht gehouden. Twee daarvan gaan over ontwikkelingen in Veldhoven en de wereld om ons heen. Een ervan gaat over het bestuur. Dit zijn de perspectieven:

- ◆ Een betrokken internationale samenleving, waarin inwoners, overheid en bedrijfsleven samenwerken om de gewenste toekomst te realiseren.
- ◆ Een gemeentebestuur dat de blik op de toekomst heeft én houdt bij het maken van keuzes.
- ◆ De economische groeipotentie. Veldhoven is een groeigemeente en zal dat waarschijnlijk ook blijven, zowel in economisch opzicht als in aantal inwoners.

Stap 3

Gemeenteraad

De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan van de gemeente en neemt belangrijke besluiten voor Veldhoven. Samen met het college hebben zij als taak om er de komende jaren voor te zorgen dat de visie gerealiseerd wordt. Daarom moet de visie wel echt gedragen worden door de raad. Op basis van de thema's en perspectieven heeft de gemeenteraad daarom op 17 januari 2024 per thema uit de samenleving de blik vooruit geworpen.

Deze stappen hebben geleid tot keuzes voor de visie. In het hoofdstuk Veldhoven in 2040 lees je wat de visie is.

Wat de samenleving vindt

De aanpak 'van basis naar visie' uit het vorige hoofdstuk richt zich op de toekomst. Maar met de samenleving hebben we 'vandaag' als vertrekpunt genomen. We spraken Veldhovenaren die nu leven en we kregen dan ook beelden, wensen en ideeën voor de toekomst met de 'bril' van het heden. De thema's die vandaag leven voor Veldhoven, zijn bepalend voor hoe men naar de toekomst kijkt.

Door onze aanpak kregen we steeds beter zicht op terugkerende onderwerpen: we ontdekten zogezegd de 'rode draden' in de vele verhalen van Veldhovenaren. Ieder in haar of zijn eigen woorden maar steeds rakend aan zes grote thema's. In dit hoofdstuk benoemen we deze thema's.

1 Het dorps karakter

De meerderheid van de mensen die wij spraken vindt het prettig om in Veldhoven te wonen en is veelal positief. Het dorps karakter is hierbij een belangrijke factor. Mensen waarderen dat Veldhoven een rustige plek is met groen en een ons-kent-ons cultuur, maar wel dichtbij de stad als het nodig is en met alle benodigde voorzieningen. We zien dat er waardering is voor de eigen dorpskernen en wijken en identiteiten.

Belangrijke punten bij dit thema zijn:

- ◆ Het evenwicht tussen het gevoel van een dorp en het leven in een grote stad. Dit gaat steeds om keuzes maken. Het is belangrijk om te weten wat mensen zo fijn vinden aan het dorpsgevoel. Dit gaat over gezelligheid, vriendelijkheid, het gevoel van samen zijn, elkaar kennen en dingen herkennen. Dit is heel anders dan hoe het in grote steden is, waar mensen vaak anoniem zijn en meer op zichzelf. Maar mensen in Veldhoven vinden stedelijke dingen zoals een bioscoop en winkelcentrum ook belangrijk voor een fijn leven. Zo hebben ze alles wat ze nodig hebben dichtbij. Ook is Eindhoven, dat nog meer winkels en voorzieningen heeft, maar 15 minuten fietsen van Veldhoven.
- ◆ Het dorpsgevoel gaat over hoe mensen zich voelen dan over hoe een plaats eruitziet. De uitdaging voor de toekomst is om dit gevoel te behouden terwijl de gemeente groeit en zich ontwikkelt. Hoe kan Veldhoven groeien en toch dat dorpsgevoel houden? Hoe zorgen we ervoor dat niet alleen de gebouwen en voorzieningen, maar ook de activiteiten en de manier waarop mensen met elkaar omgaan, dit gevoel uitstralen? Wat is het dorpsgevoel van de toekomst?
- ◆ Mensen staan open voor verandering. Oude dingen mogen best plaats maken voor nieuwe mensen, ideeën

en manieren om een sterke samenleving te bouwen. Veldhoven is altijd veranderd en gegroeid, vooral na de oorlog. Maar mensen willen wel betrokken worden bij deze veranderingen. Ze willen weten wat de nieuwe plannen zijn en helpen om samen een nieuw Veldhoven te maken, gebaseerd op wat al goed is.

- ◆ Een nieuw verhaal over samen één zijn. Voor sommige mensen is hun dorpsidentiteit heel belangrijk. Maar voor anderen, bijvoorbeeld in Heikant en de Polders, voelt het verhaal van ‘de vier dorpen’ als uitsluitend. We hebben een nieuw verhaal nodig dat zowel de unieke identiteit van de oude dorpen als de wijken erkent, en tegelijkertijd laat zien wat ons samenbrengt als Veldhoven. Wat maakt ons samen sterk?
- ◆ Ontmoeting in de buurt. Dit zorgt voor een veilig en verbonden gevoel in de wijk en uiteindelijk in heel Veldhoven. Daarom is het belangrijk dat er plekken zijn in de wijken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Wijkcentra zijn hierin heel belangrijk en moeten zo gezien worden. Het is belangrijk dat er geïnvesteerd wordt in deze plekken, zodat ze weer een belangrijke rol in de samenleving kunnen spelen.

2 De Veldhovense gemeenschap

De Veldhovense samenleving wordt internationaler en multicultureler, met name door de aanwezigheid van (bedrijven rond) ASML. Dat wordt overwegend als positief en waardevol gezien: de aanwezigheid van ASML biedt kansen voor voorspoed waar iedereen van mee kan en mag profiteren. ASML is immers een belangrijke speler in de hightech industrie en draagt aanzienlijk bij aan de economische groei van Veldhoven. Dit komt tot uiting in meer werkgelegenheid en zakelijke kansen voor lokale bedrijven en ondernemers. Tegelijkertijd zitten hier ook uitdagingen die we terugzien in een aantal aspecten van het samenleven, zoals een krappe woningmarkt en kosten voor levensonderhoud. Dit kan het voor mensen met een lager inkomen of toekomstige generaties moeilijk maken om in de regio te blijven wonen. Hoewel Veldhovenaren niet ‘overgenomen’ willen worden door ASML is er ook een zekere trots: ASML is een grote naam en hoort ook bij Veldhoven.

Belangrijke punten bij dit thema zijn:

- ◆ Verschillende culturen samenbrengen. In de toekomst kunnen we dit verbeteren door nieuwsgierig te zijn en elkaar te ontmoeten. Als we ervoor zorgen dat nieuwe culturen meedoen aan de festiviteiten die typisch zijn voor Veldhoven, hebben beide groepen daar voordeel van. Waarom niet wat kraampjes van andere culturen op CityFest en de kermis? Door elkaar te ontmoeten, leer je van elkaar.
- ◆ Je aan elkaar aanpassen. Mensen uit verschillende groepen in Veldhoven kennen elkaar niet altijd goed. Het is niet alleen aan de nieuwe mensen in Veldhoven om zich aan te passen. Ook de mensen die er al wonen, kunnen nieuwe dingen leren en de cultuur van Veldhoven rijker maken. In de toekomst is het goed om mensen uit andere landen te helpen hun eigen feesten te vieren in Veldhoven. Dit maakt het leven hier leuker, rijker en iedereen leert van elkaar. Maar dit gaat niet vanzelf. We hebben mensen nodig die helpen om iedereen zich welkom te laten voelen.
- ◆ Nieuw verenigingsleven. Veldhoven heeft altijd veel clubs gehad waar mensen elkaar ontmoeten. Maar wat

mensen willen, verandert. Door ouder worden, worden sommige clubs kleiner. Clubs zijn belangrijk voor de gemeenschap. In de toekomst moeten we nieuwe manieren vinden om clubs leuk en belangrijk te houden.

- ◆ Verenigingen als zingeving. Als je bij een vereniging hoort, voel je je minder alleen en heb je een plek waar je 'gemist' kunt worden. Het is belangrijk dat dit blijft bestaan, misschien op een nieuwe manier die past bij hoe de samenleving verandert. De gemeente moet helpen om plekken te maken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten.
- ◆ Een actieve samenleving met nieuwkomers. Bedrijven als ASML met een grote internationale aantrekkingskracht zijn ook voor Veldhoven belangrijk, maar soms hebben de internationale medewerkers weinig contact met andere mensen in Veldhoven. Dit kan betekenen dat ze minder meedoen met dingen in de samenleving. We hebben deze mensen nodig om Veldhoven leuk en actief te houden. We moeten ze helpen om de weg naar clubs en vrijwilligerswerk te vinden.
- ◆ Samenleven met tijdelijke bewoners. ASML en andere bedrijven zorgen ervoor dat sommige mensen maar kort in Veldhoven wonen. Dit kan lastig zijn voor het gevoel van samen zijn. Het is belangrijk om manieren te vinden waarop iedereen zich thuis voelt in Veldhoven, ook als ze maar kort blijven. Misschien kunnen we dit doen door hoe we wonen en clubs organiseren.

3 Groen als onderdeel van een prettig leven

Voor veel Veldhovenaren is het groene karakter een belangrijk element waardoor het fijn wonen is in Veldhoven. Mensen benoemen hoe belangrijk de natuur om Veldhoven heen is. Dit is voor mensen ook een uitdrukkelijke reden om in Veldhoven te willen (blijven) wonen. Tegelijkertijd spreken mensen hun angst uit: er wordt meer en meer gebouwd, waardoor groen en natuur niet meer vanzelfsprekend voldoende plek krijgen. Bovendien is veel natuur niet (meer) in de dorpskernen terug te vinden maar om de kernen heen. Hierdoor ervaren mensen minder groen op dagelijkse basis in de kernen.

Belangrijke punten bij dit thema zijn:

- ◆ Groen en groei in evenwicht. Voor mensen is het prima dat Veldhoven moet groeien, maar wanneer hierbij groen in het geding komt doet dit af aan de leefbaarheid van Veldhoven. Mensen zijn hier op tegen. Bij elke nieuwbouw moet er afgewogen worden hoe er, in aanvulling op de al geldende normen, ook nieuw groen gegenereerd wordt. Bij groenstroken en groene plekken die worden bebouwd, moet worden gecompenseerd.
- ◆ Ruimte behouden. Dit is misschien ingewikkeld in combinatie met groei maar dit is belangrijk voor veel Veldhovenaren. Er wordt verlangd dat de gemeente ook eens 'nee' kan zeggen tegen projectontwikkelaars en niet nog meer laat bouwen. Bovendien kan ook eerst naar de bestaande (leegstaande) panden gekeken worden. Er is een duidelijke wens om als eerste te behouden wat er is, in te zetten op hergebruik en dan pas nieuw bij te bouwen.

- ◆ Meer groen. Groen in de vorm van kleine parken, perken, maar ook het buitengebied en de Kempen zijn cruciaal voor Veldhovenaren. Hier moet niet alleen meer aandacht voor komen maar ook actie. Meer, beter onderhouden en beschermd groen in de wijken én buiten de wijken en dorpskernen.

4 Woningmarkt en voorzieningen

Jongeren die in Veldhoven geboren zijn, willen graag in Veldhoven blijven wonen. Echter, (betaalbare) woningen zijn moeilijk te vinden. Hierdoor zijn zij genoodzaakt om uit te wijken naar andere plekken. Het viel daarnaast op dat de jonge mensen (20-30 jaar) die we spraken hier ook graag zouden willen blijven wonen, maar dat praktische zaken, zoals de plek om een bedrijfje op te zetten, hen dwingt om op zoek te gaan naar andere plekken. Ook ouders noemen het gebrek aan woningen voor jonge mensen met gelatenheid; zij ondernemen zelf nog geen actie om initiatieven te ontwikkelen, bijvoorbeeld als collectief-particulier opdrachtgever.

Belangrijke punten bij dit thema zijn:

- ◆ Prioriteit: jeugd moet zich kunnen blijven vestigen. Dit is van belang voor het behoud van een diverse gemeenschap in Veldhoven en de impact van vergrijzing zoveel mogelijk te beperken. Wat Veldhovenaren betreft is het prioriteren van woningen voor jonge mensen hierin essentieel. Alle andere keuzes moeten ten dienste staan van het bereiken van effect op dit terrein.
- ◆ Doorstroomwoningen voor ouderen. Door het gebrek aan doorstroming houden ouderen, soms bij gebrek aan doorstroommogelijkheden, woningen 'bezet' waar jonge gezinnen zich zouden kunnen vestigen. Het is zinvol om hierop te anticiperen. In de toekomst van Veldhoven is het van belang dat er leuke, interessante en mooie voorzieningen komen waar ouderen fijn samen kunnen leven. Dit kan ook in hybride woonvormen zijn, waarbij juist oud en jong mengen. Door heel Nederland zijn er interessante voorbeelden van hoe dit gedaan kan worden.
- ◆ Creatieve woonvormen. Er is ook behoefte aan nieuwe woonconcepten die ruimte bieden aan verschillende doelgroepen. Hierbij gaat het ook om de invulling van wat een 'passende woning' is. Dit zal in samenspraak met de doelgroepen, met de samenleving moeten gebeuren.
- ◆ Hoogbouw is logisch en acceptabel, als het maar uitgelegd wordt aan de samenleving. Mensen begrijpen dat er zonder hoogbouw minder efficiënt gebouwd kan worden, wat ook impact heeft op de hoeveelheid groen in Veldhoven. Als er een duidelijke connectie is met positieve effecten voor bovenstaande doeleinden, dan is de samenleving beter bereid deze hoogbouw te accepteren.
- ◆ Aandacht voor 'expatwijken'. Op dit moment worden sommige wijken aangeduid als 'ASML-wijken'. Hier kan van gezegd worden dat het een dubbel effect heeft. Enerzijds herkenning en samenhang binnen de wijk, anderzijds zorgt het voor een anonimisering en verdere verwijdering van de rest van de samenleving. Het is wenselijk om dit in de toekomst te voorkomen. Nieuwe woningen moeten in wijken komen waar een diverse

groep Veldhovenaren woont of komt te wonen. Dit draagt bij aan verdere integratie en verbinding.

- ◆ Samenleving actief laten meedenken over wonen en bouwen. Wat is gepaste hoogbouw, hoe behouden we dat dorpse gevoel met nieuwe woningen en wijken, en wat kan een interessante woonvorm zijn? De mening van bewoners kan niet zomaar gepasseerd worden. Zij hebben zelf ook begrip voor de situatie maar kunnen uit eigen ervaring ook met nieuwe voorstellen komen voor mogelijke oplossingen.

5 Meedoen in Veldhoven

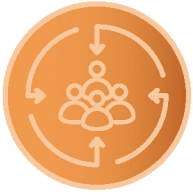

Een aantal mensen die zijn gesproken heeft zorgen geuit over de toegankelijkheid van Veldhoven. Voor mensen met een beperking (dit kan zowel fysiek als mentaal zijn) zijn sommige delen van Veldhoven niet toegankelijk. Zij willen graag meer hierover te zeggen hebben, bijvoorbeeld bij een nieuw in te richten publieke ruimte. Daarbij speelt heldere communicatie een belangrijke rol. Daarnaast gaat toegankelijkheid ook over wie mee kan doen en mee kan bepalen in de samenleving. Een belangrijk aandachtspunt voor Veldhoven in de toekomst is om mensen hierin te faciliteren.

Belangrijke punten bij dit thema zijn:

- ◆ Waardering voor en organiseren van vrijwilligerswerk. Wie kan wat doen? Wie heeft tijd en mogelijkheden? Dat is niet voor iedereen weggelegd en dat is ook oké. Benut wie wél deze mogelijkheden heeft en onderzoek hoe andere mensen gefaciliteerd kunnen worden om ook betrokken te worden.
- ◆ Ontmoeting actief bevorderen. Er is een duidelijke wens voor ontmoeting en verbinding vanuit de samenleving. Tegelijkertijd gaat dit niet vanzelf. Om mensen vanuit verschillende (culturele) achtergronden samen te brengen is er smeermiddel nodig. Er moeten condities geschapen worden waardoor mensen die zich eerder niet verbonden voelen, uitgenodigd worden om mee te doen. Dit betekent dat er soms aanpassingen nodig zijn in 'hoe de dingen nou eenmaal altijd zijn gegaan' en mensen actief geïnformeerd moeten worden.
- ◆ Actief betrokken worden. Mensen actief betrekken vraagt om een actieve houding. Eenzijdig informatie verschaffen op media, zoals bijvoorbeeld een website, is niet genoeg. Dit bereikt altijd dezelfde doelgroep: zij die al bekend zijn met de kanalen. Om meer mensen te betrekken zou het raadzaam zijn om een diverse groep mensen met diversiteit in leeftijd en culturele achtergrond te laten adviseren hoe er gecommuniceerd moet worden om mensen te bereiken.
- ◆ Toegankelijkheid met de menselijke maat. Terwijl fysieke toegankelijkheid moet worden gegarandeerd met begaanbare wegen voor minder valide mensen, vinden Veldhovenaren ook de 'dorpse paadjes' het behouden waard.

6 Betrekken van de samenleving

Bij het opstellen van de visie hebben Veldhovenaren hun stem laten horen en meegepraat om hun toekomst mee te 'ontwerpen'. Veldhovenaren hebben zich in grote mate bereid getoond om hun stem te laten horen en mee te praten en 'ontwerpen' aan hun toekomst. En dan gaat het niet alleen om de 'usual suspects' maar ook om mensen (lokaal en internationaal) waarvoor dat niet vanzelf spreekt.

Belangrijke punten bij dit thema zijn:

- ◆ Serieus genomen worden. Wanneer mensen uitgenodigd worden om mee te denken, moeten de gedachten, zorgen en ideeën serieus genomen worden. Dit betekent niet dat wensen zonder meer worden overgenomen. Wel dat de gemeente bewoners (maar ook bezoekers, gebruikers van voorzieningen, werknemer en ondernemers) ziet als serieuze bron en sparringpartner voordat een besluit wordt genomen. Ook draagt waardering of erkenning achteraf bij aan het serieus genomen voelen.
- ◆ Heldere verwachtingen en communicatie. Of participatie geslaagd is, hangt sterk samen met verwachtingen en communicatie. Het gaat erom dat wat beloofd wordt, ook gebeurt. Aan de start: wat wordt er verwacht en wat gaat de gemeente ermee doen? Tijdens het proces worden gesprekken, sessies of een team goed begeleid. Na de participatie: heldere terugkoppeling of vervolg wordt altijd gedeeld met deelnemers. En als er soms moeilijke keuzes gemaakt worden die goed beargumenteerd. Bij voorkeur zowel persoonlijk als digitaal.
- ◆ Actief betrekken en opzoeken van de samenleving. Bij participatietrajecten wil Veldhoven een breder publiek aanspreken. Dat lukt niet alleen door mensen uit te nodigen voor bijeenkomsten. Het is nodig om deelnemers op te zoeken waar zij zich bevinden. Dit betekent dat het soms nodig is om bij mensen langs te gaan, of op plekken of tijden af te spreken die voor de persoon in kwestie haalbaar zijn. Dit vraagt om flexibiliteit. Verdere uitwerking staat in de visie op Participatie.
- ◆ Netwerk uitbreiden. Ook hier speelt dat er extra aandacht nodig is om de unusual suspects (de verlegen meerderheid), of aparte doelgroepen zoals jongeren en internationals te bereiken. Het helpt om goed in beeld te hebben wie sleutel- en contactpersonen zijn in een netwerk. Zij kunnen helpen om doelgroepen te bereiken.

Drie perspectieven

De thema's uit de samenleving gaan vooral over 'vandaag'. Maar wat zegt dat over de toekomst? Om de toekomst in beeld te brengen op basis van de thema's uit de samenleving zijn er drie perspectieven ontwikkeld. Met deze perspectieven hebben we de thema's uit de samenleving tegen het licht gehouden. Twee daarvan gaan over ontwikkelingen in Veldhoven en de wereld om ons heen. Een ervan gaat over het bestuur.

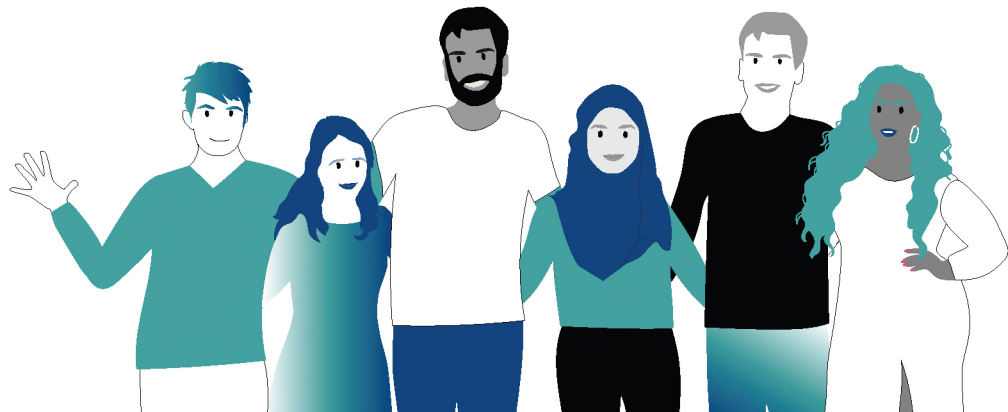

Perspectief
1

Een betrokken internationale samenleving

De gemeente heeft op dit moment plannen om in de periode 2024-2032 tenminste 4000 woningen te bouwen. Dat betekent dat Veldhoven in deze periode vrijwel zeker de grens van 50.000 inwoners zal passeren (op 1-1-2023 telde Veldhoven volgens het CBS 46.417 inwoners) en mogelijk zelfs richting de 55.000 zal groeien. Voor de periode daarna is de groei, omdat deze zo nadrukkelijk samenhangt met economische groei van de regio, lastiger in te schatten.

Een aanzienlijk deel van die groei is toe te schrijven aan buitenlandse migratie (Trendanalyse 2022). Met een aandeel van 15,2% op de bevolking is het aandeel kennismigranten uit niet EU/EFTA-landen in Veldhoven regionaal maar ook landelijk gezien hoog (bron: CBS).

Perspectief
2

Besturen met de blik op de toekomst

Er spelen grote maatschappelijke opgaven die alleen door samenwerking – ook regionaal – aangepakt kunnen worden. Simpele, snelle oplossingen zijn niet voorhanden en effecten zijn pas te zien na langere tijd. Denk aan innovaties op het terrein van klimaat: een keuze die vandaag

gemaakt wordt is pas realiteit na een of zelfs twee bestuursperiode(n). Dat betekent besturen over de eigen schaduw heen, en soms op de handen zitten totdat er een effectieve oplossing is voor de lange termijn. Maar ook voorkomen in plaats van genezen: vooruitkijken, en daarom nu investeren om problemen later te voorkomen.

Het bestuur werkt in deze opgaven samen met de ambtelijke organisatie en de samenleving, die zich niet beperkt tot de gemeentegrenzen. De aard van de vraagstukken en de wens en noodzaak om samen op te trekken, nopen tot een blik vooruit. Regionaal zit samenwerking in de genen, met het besef dat we elkaar nodig hebben voor het behalen van resultaten. Deze visie helpt bij het maken van keuzes, ambities formuleren en prioriteiten stellen voor de lange termijn. Dit vraagt ook een andere houding van samenleving, raad en college.

De economische groeipotentie

De uitdaging van nu is om een goede balans te vinden tussen de snelle, soms onstuimige, groei van het bedrijfsleven en het op een gezonde manier mogelijk maken van de schaa sprong die daar bij hoort. Hoewel de groei van het bedrijfsleven en de economie een gegeven is, kan de gemeente wel sturen op hoe de samenleving hiervan kan profiteren.

Veldhoven sluit aan bij wat in de regio al gebeurt om de effecten van de economische groei ten goede te laten komen aan de samenleving. Als het nodig is, zorgt Veldhoven zelf dat economische groei ten goede komt van de Veldhovense samenleving, de zorg en het onderwijs.

Veldhoven 2040

In dit hoofdstuk maken we de sprong naar de gewenste toekomst. Samen vormen de thema's in het hoofdstuk 'Wat de samenleving wil' de springplank om naar 2040 te kijken. Je ziet dat deze zes thema's nu een heldere boodschap hebben. Een boodschap die aanzet tot actie. Herkenbaar in het heden en tegelijkertijd verbeeldt het hoe we de toekomst graag zien. Bij ieder thema geven we een korte opsomming van de belangrijke punten die de samenleving heeft genoemd.

Behoud van het dorpse karakter

“ De verbinding die ik voel in de lokale gemeenschap door onderdeel te zijn van de buurtvereniging, brengt me dichterbij het gevoel van ergens thuis zijn. ”

De samenleving wil:

- ◆ Evenwicht tussen het gevoel van een dorp en het leven in een grote stad
- ◆ Het dorpsgevoel behouden
- ◆ Openstaan voor verandering
- ◆ Een nieuw verhaal over samen één zijn
- ◆ Ontmoeting in de buurt

In 2040 heeft Veldhoven met succes haar dorpse karakter weten te behouden, terwijl het ook een bloeiende, internationale gemeenschap is geworden. Dit is bereikt door een zorgvuldige balans tussen de waarden van kleinschaligheid en de dynamiek van stedelijke ontwikkeling. De inzet van de gemeenschap voor het vinden van nieuwe vormen van verbondenheid, die zowel de 'oude' als de 'nieuwe' Veldhovenaren omarmen, speelt hierin een cruciale rol. Dit heeft geleid tot een unieke mix van het dorpse karakter en stedelijke voorzieningen, waarbij het behoud van de eigen identiteit en het gevoel van onderlinge verbondenheid centraal staan.

Er zijn belangrijke stappen gezet om dit te realiseren. Ten eerste is er nadruk gelegd op ontmoeten zonder drempels. Denk daarbij aan ontmoetingsplekken die de onderlinge verbondenheid stimuleren en bijdragen aan de dorpse cultuur. Daarnaast is er gekozen voor een strategie die het dorpse karakter combineert met stedelijke voorzieningen. Iedereen die hier wil wonen moet dat ook kunnen. Dat betekent dat er zo snel mogelijk een passende woning beschikbaar moet zijn. Hierbij wordt de menselijke maat gehanteerd, wat betekent dat er niet alleen wordt gekeken naar kwantiteit, maar ook naar kwaliteit en leefbaarheid. In het ruimtelijk ontwerp wordt rekening gehouden met mogelijkheden voor ontmoeting, zoals groene openbare ruimtes, pleinen, parken en buurtvoorzieningen. Door het dorpse karakter te behouden en tegelijkertijd stedelijke voorzieningen toe te voegen, ontstaat er een evenwichtige omgeving waarin mensen graag willen wonen, werken en recreëren. Dit draagt bij aan de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van Veldhoven als gemeente, terwijl het gevoel van onderlinge verbondenheid en gemeenschappelijke betrokkenheid behouden blijft.

Het bestuur van Veldhoven heeft de blik op de toekomst gericht. De nadruk ligt op goede, doordachte oplossingen die de betrokkenheid van Veldhovenaren centraal stellen. Dit heeft geleid tot zorgvuldig plannen voor een gebalanceerde groei zonder het unieke karakter van de gemeente te verliezen, met behoud van karakteristieke gebouwen en het creëren van groene zones. Veldhoven benut de ruimte op een doordachte manier. Waar mogelijk combineert het functies als parkeren, werken en wonen in één gebied, in plaats van ze naast elkaar te plaatsen.

Daarnaast is er een focus op verstedelijking met de menselijke maat, waarbij welzijn en duurzaamheid leidend zijn in nieuwe ontwikkelingen. En waarbij er speciale aandacht is voor ontmoetingsmogelijkheden in de openbare ruimte.

De economische ontwikkeling van Veldhoven hoeft niet te bijten met het dorpse karakter. Integendeel zelfs, het heeft bijgedragen aan sterke banden binnen de gemeenschap. De ontwikkeling van Veldhoven in de afgelopen

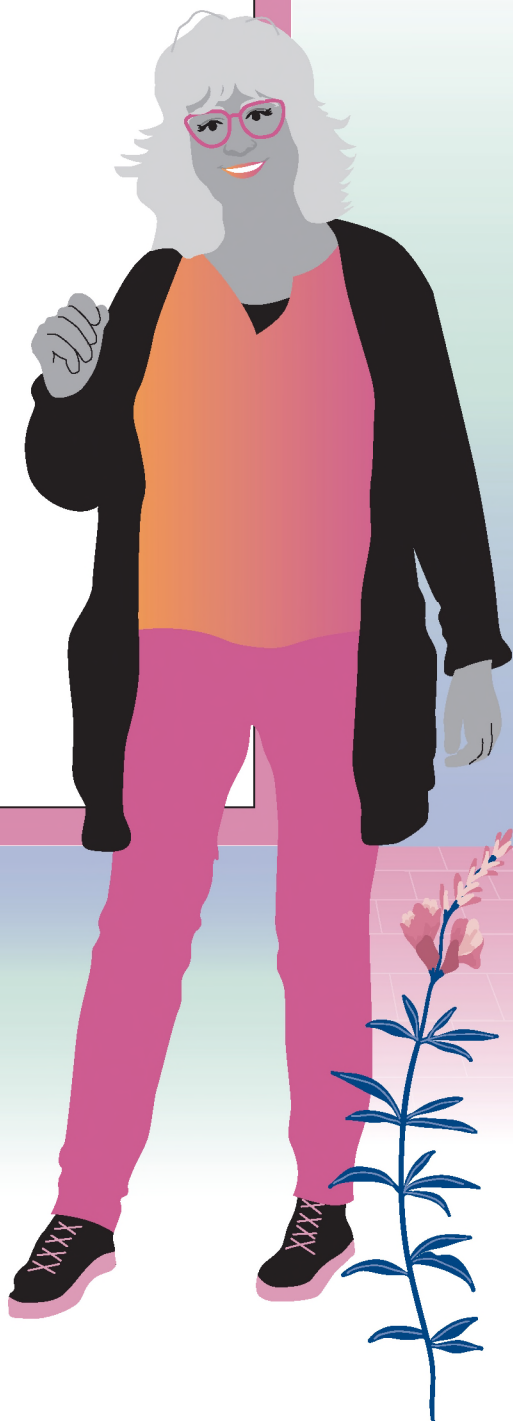
eeuw heeft dat aangetoond. De moderne verenigingen en de intensieve samenwerking tussen bedrijven (waaronder ook het klein- en groot-mkb) en het verenigingsleven zijn het kloppende hart van Veldhoven geworden, waar jong en oud elkaar inspireren en waar een hechte groep van bedrijven met vertrouwen samenwerkt. Hier valt bijvoorbeeld te denken aan een inspirerend programma vanuit het Veldhovense mkb voor een breed publiek.

Dat betekent ook dat Veldhoven door de economische ontwikkeling, maar ook door de aanhoudende 'druk op de stad', de komende tijd zal blijven groeien. De visie hierop is niet om die groei te remmen, maar om die groei in goede banen te leiden. Het dorp van weleer is in de vorige eeuw in ruimtelijk opzicht al lang een stad geworden. Veldhoven heeft echter het 'dorpse gevoel' tot de dag van vandaag weten te behouden. De ruimtelijke koers lees je in de Omgevingsvisie (vastgesteld in 2022), waarin ook aandacht is voor een gezonde en duurzame verstedelijking en het behoud van het ruimtelijke karakter van de historische dorpskernen en -linten.

Samengevat, Veldhoven in 2040 is een levendige gemeente waar het dorpse karakter en internationale flair hand in hand gaan, gesteund door doordachte keuzes die de leefbaarheid, onderlinge verbondenheid, en de economische en culturele bloei ondersteunen. Dat is een uniek Veldhovens verhaal!

Eén Veldhovense gemeenschap

“ Onze gemeente wordt steeds diverser en we moeten elkaar wel kunnen blijven vinden en ontmoeten. Wij hebben de menskracht en de visie om er te zijn voor iedereen die ons nodig heeft. ”

De samenleving wil:

- ◆ Verschillende culturen samenbrengen
- ◆ Zich aan elkaar aanpassen
- ◆ Nieuw verenigingsleven
- ◆ Verenigingen als zingeving behouden
- ◆ Een actieve samenleving met nieuwkomers
- ◆ Samenleven met tijdelijke bewoners

In 2040 heeft Veldhoven zich ontwikkeld tot een hechte, inclusieve gemeenschap waarin de groeiende diversiteit niet alleen wordt gevierd maar ook actief wordt benut om de sociale samenhang en leefbaarheid te versterken. Dit heeft Veldhoven getransformeerd tot een groene, dynamische en internationale plek, waar iedereen, ongeacht herkomst of verblijfsduur, zich thuis voelt en actief bijdraagt aan het gemeenschapsleven. De aanwezigheid van internationale bedrijven zoals ASML heeft de diversiteit verder vergroot, wat de gemeente heeft aangegrepen als een kans om van Veldhoven een voorbeeld van een succesvolle multiculturele samenleving te maken.

Om deze visie te realiseren, heeft Veldhoven gekozen voor een tweeledige aanpak gericht op sociale samenhang en actieve participatie. Ten eerste stimuleert Veldhoven inwoners om actief betrokken te zijn bij hun leefomgeving. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een programma voor sociale samenhang en participatie, dat buurtbijeenkomsten, vrijwilligerswerk en educatieve initiatieven omvat. Ook subsidies voor projecten die sociale samenhang bevorderen, zoals buurtmoestuinen of culturele evenementen, zijn voorbeelden die dit doel ondersteunen. Dit soort inzet draagt bij aan een sterk gemeenschapsgevoel.

Daarnaast zijn er laagdrempelige middelen voor inwoners om ideeën te delen, elkaar te inspireren en samen oplossingen te vinden voor lokale vraagstukken, wat bijdraagt aan een inclusieve samenleving waarin meedoen gemakkelijk en vanzelfsprekend is. Denk daarbij bijvoorbeeld aan (online) platforms zoals onsveldhoven.nl, die het makkelijker maken voor burgers om betrokken te zijn bij het gemeentebestuur en samen te werken aan lokale problemen.

Veldhoven erkent ook de belangrijke rol van economische groei en de bijdrage van nieuwkomers aan de gemeenschap. Nieuwe vormen van verenigingsleven en de ontwikkeling van culturele evenementen zijn geïntroduceerd om nieuwkomers te betrekken en de diversiteit van de gemeenschap te vieren. Deze nieuwe vormen zijn flexibeler en toegankelijker, zodat meer mensen willen en kunnen aansluiten. Denk aan online platforms waar mensen met dezelfde interesses elkaar kunnen vinden, of buurtinitiatieven die snel kunnen inspelen op behoeften. Behoud en ontwikkeling van culturele evenementen maakt dat iedereen zich welkom voelt en viert de diversiteit. Traditionele feesten zoals kermissen blijven bestaan en passen zich aan aan de veranderende bevolkingssamenstelling.

Met deze gecombineerde inspanningen streeft Veldhoven ernaar een toekomst te creëren waarin iedereen zich verbonden voelt, actief bijdraagt aan het welzijn van de gemeenschap, en samenwerkt aan een duurzame en inclusieve toekomst. Dit alles met het behoud van de groene, leefbare omgeving die Veldhoven kenmerkt en het vieren van de unieke mix van culturen die de gemeente rijk is.

Een groen Veldhoven: prettig om te leven

“ Zorg dat er genoeg ruimte blijft voor mensen om van te genieten en dan ook dat het schoon blijft en het geen vuilnisbelt wordt. ”

De samenleving wil:

- ◆ Groen en groei in evenwicht
- ◆ Ruimte behouden
- ◆ Meer groen

In 2040 heeft Veldhoven zich met succes ontwikkeld tot een groene, leefbare gemeente die zowel de lokale als internationale gemeenschap omarmt. Door slimme combinaties van groenbehoud en -ontwikkeling met de groeiende en veranderende behoeften van haar inwoners, heeft Veldhoven bewezen dat duurzaamheid, leefbaarheid en sociale inclusie hand in hand kunnen gaan. Ook hier werkt Veldhoven waar het kan samen met de regio – of neemt zelf het initiatief als dat moet.

De gemeente heeft zich gericht op het versterken van de duurzame en groene infrastructuur door bijvoorbeeld de aanleg van groene corridors te stimuleren, maar ook ruimte bieden voor recreatie en ontmoeting. Dit benadrukt de waarde van groen voor de sociale cohesie en de natuurlijke omgeving. Ook geeft het invulling aan de wens van de samenleving om meer groen in de gemeente te hebben.

Daarnaast zet Veldhoven in op innovatieve vormen van (collectief) vervoer die de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen en bijdragen aan een gezondere luchtkwaliteit. Denk daarbij aan elektrische bussen en deelauto's.

Het bestuur van Veldhoven heeft een langetermijnvisie gehanteerd, gericht op duurzame stadsplanning en klimaatadaptieve maatregelen. Veldhoven toetst nieuwe ontwikkelingen op hun impact op het groen en investeert daarnaast in moderne oplossingen om effecten van klimaatverandering en het dalen van biodiversiteit tegen te gaan. Denk daarbij aan groene daken, wateropvangsystemen, een biodiversiteitsplan en de beheersing van het hitte-eilandeffect. Maar ook aan de ruimte die bomen, beplanting en gras hebben. Hiermee heeft Veldhoven zich gepositioneerd als een vooruitstrevende gemeente die klaar is én blijft voor de toekomst.

Economische groei en de ontwikkeling van Veldhoven als een groene gemeente zijn hand in hand gegaan, waarbij de positieve effecten van groen op de gezondheid, klimaatbestendigheid en leefkwaliteit worden erkend en gewaardeerd door zowel de lokale als internationale gemeenschap. Groen fungeert als een essentiële schakel in het bevorderen van een gezonde en klimaatadaptieve leefomgeving.

Deze strategische keuzes – van de aanleg van duurzame mobiliteitsoplossingen tot de focus op duurzame stadsplanning en klimaatadaptatie – laten goed zien wat Veldhoven doet aan een toekomst waarin groen een centrale rol speelt in de kwaliteit van leven. Dit alles weerspiegelt de gezamenlijke inzet van de gemeente, haar inwoners en het bedrijfsleven om Veldhoven te ontwikkelen als een betrokken, vooruitstrevende en groene gemeente, waarbij het welzijn van de huidige en toekomstige generaties voorop staat.

Betaalbaar wonen en een passend woningaanbod

“ Veldhoven heeft alle voorzieningen waardoor je niet weg wilt, maar door de hoge kosten en het aanbod heb je weinig keuze. ”

De samenleving wil:

- ◆ Prioriteit: jeugd moet zich kunnen blijven vestigen
- ◆ Doorstroomwoningen voor ouderen
- ◆ Creatieve woonvormen
- ◆ Hoogbouw (mits logisch en goed uitgelegd)
- ◆ Aandacht voor 'expatwijken'
- ◆ Actief meedenken over wonen en bouwen

In 2040 heeft Veldhoven een transformatie ondergaan op het gebied van woningmarkt en voorzieningen, met een focus op inclusiviteit, diversiteit en duurzaamheid. Dit is het resultaat van een toekomstgerichte aanpak en intensieve samenwerking tussen de gemeente, bewoners, en ontwikkelaars, om te voldoen aan de behoeften van een dynamisch groeiende internationale gemeenschap.

De kern van deze transformatie is het geïntegreerde woonbeleid dat zorgt voor een evenwichtige mix van woningtypen. Met 'geïntegreerd' bedoelen we dat het samenhangt met andere beleidsgebieden zoals zorg, welzijn en sociaal. Dit beleid stimuleert het ontwikkelen van betaalbare woningen voor jongeren en het creëren van doorstroommogelijkheden voor ouderen, waardoor er beweging binnen het woningaanbod is. Dit gaat hand in hand met de ontwikkeling van innovatieve woon- en werkvormen, waarbij diverse gemeenschappen van jong en oud, Nederlandstalig en internationaal, samenleven en -werken in hybride omgevingen die nieuwe vormen van interactie en ondersteuning stimuleren.

De samenwerking met stakeholders en ontwikkelaars aan een divers en betaalbaar woningaanbod is een andere pijler van de toekomstvisie op wonen in Veldhoven. Veldhoven gaat partnerschappen aan met ontwikkelaars en maakt het aantrekkelijk om zowel betaalbaar als duurzaam en divers te bouwen. Daardoor heeft Veldhoven een woningmarkt die aansluit bij de unieke behoeften van verschillende bewonersgroepen, waaronder jongeren, ouderen, en huurders in het middensegment.

De inzet op innovatieve woon- en werkconcepten onderstreept Veldhovense ambitie om een koploper te zijn in het creëren van een inclusieve en adaptieve gemeenschap. Denk daarbij aan woningdelen, slimmer gebruik van bestaande woonruimte en multifunctionele ruimtes waarin wonen en werken gecombineerd kunnen worden. Deze concepten bieden een platform voor mensen van diverse achtergronden om samen te leven, te leren en te groeien, waardoor sociale cohesie en uitwisseling tussen verschillende groepen en culturen worden bevorderd. Door economische ontwikkeling te combineren met maatschappelijke ontwikkeling zet Veldhoven bovendien in op het samenspel van welzijn en welvaart.

Er wordt steeds gezocht naar een gezonde balans tussen economische groei en welzijn. Veldhoven werkt daarin samen met de regio om de voordelen van de groei door te laten klinken in vitale sectoren als zorg en onderwijs.

Deze strategische keuzes, ondersteund door een visie van goed bestuur en regionale samenwerking, positioneren Veldhoven als een voorbeeldgemeente waar economische groei en welzijn hand in hand gaan. De focus ligt op het creëren van een leefomgeving die niet alleen inspelt op de huidige behoeften maar ook veerkrachtig en flexibel is voor toekomstige uitdagingen. Zo blijft Veldhoven een aantrekkelijke, levendige gemeenschap waar de betaalbare en passende woningmarkt centraal staan in de kwaliteit van leven van haar inwoners.

Zelfstandig mee kunnen doen

“ Door duidelijk en open te communiceren, omarm je diversiteit. Door goed naar elkaar te luisteren kunnen we verrijkt worden door elkaars ideeën, kennis en perspectieven. ”

De samenleving wil:

- ◆ Waardering voor en organiseren van vrijwilligerswerk
- ◆ Ontmoeting actief bevorderen
- ◆ Actief betrokken worden
- ◆ Toegankelijkheid met de menselijke maat

In 2040 is Veldhoven een gemeente geworden waar iedereen makkelijk kan leven en meedoen, ongeacht wie je bent, of je beperkingen hebt en waar je vandaan komt. Dit is gelukt door goede samenwerking tussen de gemeente, de (internationale) samenleving, en met partijen in de regio. Veldhoven heeft ervoor gezorgd dat de stad voor iedereen toegankelijk is.

Er zullen drie dingen gedaan moeten worden om dit voor elkaar te krijgen. Ten eerste heeft Veldhoven veel gedaan om mensen aan te moedigen om mee te doen in de gemeenschap. Er zijn bijvoorbeeld speciale activiteiten, trainingen en evenementen georganiseerd waar iedereen aan kan deelnemen. Ook als Nederlands niet je eerste taal is. Dit helpt om alle verschillende mensen in Veldhoven dichter bij elkaar te brengen en hen te betrekken bij het vormgeven van de samenleving.

Ten tweede heeft de gemeente geïnvesteerd in het beter toegankelijk maken van de stad en regio voor iedereen. Dit betekent dat plaatsen zoals straten, gebouwen en parken nu makkelijker te gebruiken zijn voor mensen die invalide of minder valide zijn. Dit maakt het leven in Veldhoven makkelijker en leuker voor iedereen.

Het derde belangrijke punt is dat Veldhoven hierin samenwerkt met bedrijven, organisaties en de mensen die in Veldhoven wonen. Samen maken we de stad nog beter. Dit doen we door in gesprek te zijn en samen plannen te maken. Zo zorgt Veldhoven ervoor dat de stad op een goede manier kan blijven groeien.

Deze drie keuzes laten zien dat Veldhoven zich inzet voor een toekomst waarin iedereen zich thuis voelt en kan meedoen. Door te zorgen voor toegankelijkheid, iedereen aan te moedigen om actief mee te doen én dat leuk en eenvoudig te maken, en door goed samen te werken, is Veldhoven een fijne plek voor iedereen.

Door te investeren in toegankelijkheid, het stimuleren van deelnemen aan de samenleving, en het bevorderen van samenwerking, blijft Veldhoven een dynamische gemeente die klaar is voor de uitdagingen en kansen van de toekomst.

De gemeenschap betrekken en serieus nemen

“ Als ondernemers onze krachten bundelen voor het beste Veldhoven. De gemeente kan het niet voor ons doen maar wel de handvatten aanreiken. ”

De samenleving wil:

- ◆ **Serieus genomen worden**
- ◆ **Heldere verwachtingen en communicatie**
- ◆ **Actief opgezocht en betrokken worden**
- ◆ **Het netwerk uitbreiden**

In 2040 is Veldhoven getransformeerd tot een bruisende internationale gemeenschap die haar dorpse karakter en identiteit heeft behouden. De groei en ontwikkeling van Veldhoven zorgen daarbij voor uitdagingen, maar door alle mensen actief te betrekken is het sociale weefsel van Veldhoven zelfs sterker geworden. De internationale gemeenschap, inclusief kennismigranten, draagt samen met de 'oude' Veldhovenaren actief bij aan de samenleving. Deze samenwerking heeft geleid tot een sterke gemeenschapszin en actieve betrokkenheid van zowel lokale als internationale inwoners.

In 2040 willen we dat iedereen die dat kan een steentje bijdraagt. De vergrijzing maakt dat belangrijker dan ooit. De gemeente stimuleert daarom meedoen in verenigingen en in de buurt, en vrijwilligerswerk. Het versterken van ontmoetingsplekken draagt hieraan bij als centraal en toegankelijk punt voor sociale interactie. Natuurlijke ontmoetingsplekken maken we aantrekkelijker, want hier vinden mensen elkaar. De gemeente is in gesprek met adviesraden en wijkraden, die de stem van de gemeenschap vertegenwoordigen.

Tegelijkertijd begrijpt Veldhoven dat de uitdagingen van de toekomst, zoals klimaatverandering, niet alleen opgelost kunnen worden. Er is een collectieve inspanning nodig, waarbij geduld en langetermijndenken centraal staan. Het gemeentebestuur werkt nauw samen met de samenleving, waarbij beslissingen op een open en inclusieve manier worden genomen om iedereen effectief bij het proces te betrekken.

Economische groei wordt gezien als een kans om de levenskwaliteit voor alle inwoners te verbeteren. De hele samenleving mag immers profiteren als het economisch goed gaat. Dat vertaalt zich naar voorzieningen als zorg en onderwijs. Veldhoven werkt samen met de regio om de voordelen van deze groei te spreiden en neemt zelf het initiatief als dat nodig is. Het doel is een evenwichtige groei die zowel economische als brede welvaart ondersteunt, waarbij iedereen, ongeacht achtergrond, een stem heeft in de toekomst van de gemeente. Samenwerking tussen inwoners, ondernemers en overheid is essentieel voor het bepalen van de koers en het bewaken van de balans tussen groei en levenskwaliteit. Alle Veldhovenaren, ongeacht achtergrond, hebben invloed op de toekomst van de stad en de gemeente streeft naar inclusief beleid dat de diversiteit van de bevolking weerspiegelt. De gemeente spant zich daarbij in om Veldhovenaren vanuit alle culturen en achtergronden te betrekken, zodat ieders ideeën, behoeften en wensen worden gehoord en verwerkt.

begrippenlijst.

- ◆ **Brede welvaart** Brede welvaart gaat over het welzijn van mensen, nu en in de toekomst. Het gaat niet alleen om economische en materiële welvaart, maar ook om gezond zijn, goed onderwijs, een schone omgeving, fijn samenleven met anderen, jezelf kunnen ontwikkelen en je veilig voelen.
- ◆ **Duurzame toekomst** Een toekomst waarin rekening wordt gehouden met het milieu en de welvaart van mensen, zodat toekomstige generaties ook nog een goede leefomgeving hebben.
- ◆ **Expositie** De tentoonstelling waarbij bepaalde uitkomsten van gesprekken met inwoners, ondernemers en bedrijven werden getoond aan het publiek.
- ◆ **Inwonersparticipatie** Het proces waarbij inwoners van een gemeente betrokken worden bij het plannen en maken van beslissingen die hen aangaan.
- ◆ **Klimaatadaptatie** Aanpassingen die gedaan worden om te kunnen omgaan met de veranderingen in het klimaat, zoals steeds extremere weersomstandigheden.
- ◆ **Maatschappelijke opgaven** Grote uitdagingen of problemen in de samenleving die samenwerking en oplossingen vereisen, zoals klimaatverandering of vergrijzing.
- ◆ **Participatie** Meedoen of betrokken zijn. In deze context betekent het dat inwoners van Veldhoven mee kunnen praten en beslissen over de plannen voor de toekomst van hun stad.
- ◆ **Schaalsprong** Een grote verandering of sprong in ontwikkeling. In de context van Veldhoven kan dit bijvoorbeeld gaan over snelle groei of uitbreiding van de stad.
- ◆ **Social design** Een manier van werken waarbij ontwerp wordt gebruikt om sociale problemen aan te pakken en de samenleving te verbeteren. Het gaat erom samen met de mensen om wie het gaat, oplossingen te vinden.
- ◆ **Toekomstbestendig** Zo georganiseerd of gebouwd dat het ook in de toekomst nog goed functioneert, ook als omstandigheden veranderen.

- ◆ **Transparantie** Openheid van organisaties en overheden over hun handelingen en besluiten, zodat duidelijk is wat er gebeurt en waarom.
- ◆ **Trendanalyse** Een onderzoek waarbij gekeken wordt naar de huidige trends of ontwikkelingen om voorspellingen te kunnen doen over de toekomst.
- ◆ **Vergrijzing** Het proces waarbij er in de bevolking relatief meer oudere mensen komen. Dit kan gevolgen hebben voor bijvoorbeeld de zorg en de arbeidsmarkt.
- ◆ **Visie** Een plan of idee over hoe Veldhoven er in het jaar 2040 uit zou moeten zien. Het gaat over de toekomstige ontwikkelingen in de stad.

Gemeente Veldhoven

Meiveld 1

5501 KA Veldhoven

Postbus 10101

5500 GA Veldhoven

E gemeente@veldhoven.nl

T 14 040

www.veldhoven.nl